

Sygn. akt IV KO 8/20

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

w sprawie z zażalenia **R. M.**
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w M.
z dnia 28 lutego 2019r., sygn. akt PR Ds. (...),
o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 5 lutego 2020r.,
inicjatywy przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
wyrażonej w postanowieniu Sądu Rejonowego w M.
z dnia 7 stycznia 2020r., sygn. akt II Kp (...),
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:
odmówić przekazania sprawy.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął postulat Sądu Rejonowego w M. przekazania innemu sądowi równorzędnemu sprawy z zażalenia R. M. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w M.. Przedmiotowym postanowieniem, ze względu na brak ustawowych znamion czynu zabronionego, umorzono śledztwo w sprawie PR Ds. (...) o niedopełnienie obowiązków oraz przekroczenie uprawnień m.in. przez sędziów Sądu Rejonowego w M..

W uzasadnieniu wystąpienia Sąd właściwy miejscowo do rozpoznania zażalenia wskazał, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga przekazania sprawy

innemu sądowi równorzędnemu, gdyż swoboda orzekania jest w tej sprawie znacznie ograniczona tym, iż osobami objętymi zawiadomieniem o przestępstwie złożonym przez R. M. są sędziowie Sądu występującego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje;

Inicjatywa Sądu Rejonowego w M. nie zasługiwała na uwzględnienie.

Ponieważ rozpatrywane wystąpienie spowodowane było dezaprobatą dla stanowiska Sądu Okręgowego w K., który postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2019r., nie uwzględnił wniosków sędziów Sądu Rejonowego w M. (k. 13) o wyłączenie ich od rozpoznawania niniejszej sprawy, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k., warto było zauważyć, że tryb określony w art. 37 k.p.k. nie jest swoistym „trybem odwoławczym” od orzeczeń wydanych na podstawie art. 42 § 4 k.p.k. Instytucje przewidziane w art. 41 § 1 k.p.k. i art. 37 k.p.k. pełnią odmienne funkcje i opierają się na odmiennych przesłankach. O ile bowiem w wypadku wyłączenia *iudex suspectus* podstawą jest obiektywnie istniejące zagrożenie dla bezstronności sędziego, spowodowane istnieniem okoliczności wskazanych w art. 41 § 1 k.p.k., o tyle przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. następuje w obliczu możliwości powstania "zewnątrznego" przekonania o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy (zob. post. SN z 21 maja 2008 r., IV KO 54/08). W realiach rozpoznawanej sprawy nie zachodzą ani przesłanki do wyłączenia sędziów, na co trafnie wskazał Sąd Okręgowy w K. w postanowieniu z 22 sierpnia 2019r., ani do przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem przedstawionym przez Sąd Rejonowy, że w przypadku, gdy strona postępowania niezadowolona z finałowego zakończenia śledztwa wniosła zażalenie na postanowienie prokuratora odmawiające wszczęcia postępowania karnego, uzasadnione było skorzystanie z właściwości delegacyjnej. Punkt widzenia Sądu właściwego wymagał zdecydowanej krytyki. Przede wszystkim trzeba dostrzec, że procedowanie Sądu w sprawie zażalenia R. M. nie będzie się wiązało z merytorycznym rozstrzygnięciem w przedmiocie jego zarzutów w stosunku do konkretnej osoby. Oznacza to, że złożone zażalenie będzie prowadziło do kontroli prawidłowości orzeczenia niesądowego organu procesowego prowadzącego postępowanie przygotowawcze jedynie w sferze przedmiotowej, tzn.

czy w ogóle opisane w zawiadomieniu zachowania można zakwalifikować jako przestępstwa, a nie na płaszczyźnie podmiotowej, czyli rozstrzygania o odpowiedzialności karnej wskazanych w zawiadomieniu osób. Należało zauważyć, że zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa dotyczyło zachowań sędziów, przeciwko którym nie toczy się ani postępowanie o uchylenie immunitetu, ani postępowanie dyscyplinarne. Z tego względu obawa Sądu, iż rozpoznanie zażalenia zgodnie z właściwością miejscową godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości, była zbyt daleko idąca.

Z powyższych powodów Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.